

WETTELIJKE ZORGPLICHT GEMEENTE

- Voorzien in voldoende en adequaat aanbod van onderwijsgebouwen voor primair, speciaal en voortgezet onderwijs.
- Verantwoordelijkheid: nieuwbouw, uitbreiding, herstel constructiefouten, eerste aanschaf onderwijsleerpakket en meubilair.
- Gemeentefondsuitkering: middelen niet geoormerkt en dus vrij besteedbaar.

VERANTWOORDELIJKHEID SCHOOLBESTUREN

- Verantwoordelijk voor instandhouding onderwijsgebouwen.
- Lumpsumbekostiging vanuit Rijk voor onderhoud, gebouwlasten, materialen, etc.

BEWEGINGSONDERWIJS

- Gemeente verantwoordelijk voor de bouw van voldoende gymzalen.
- Gemeente verantwoordelijk voor instandhouding gymzalen voor primair en speciaal onderwijs.
- Schoolbesturen voortgezet onderwijs zelf verantwoordelijk voor instandhouding gymzalen.

MIDDELEN ONDERWIJSHUISVESTING

- Begroting gemeente jaarlijks circa € 14 miljoen.
- Kostensoorten: rente & afschrijving (ca 50% begroting), verzekering, OZB, schades, vergoeding Sportaal en speciaal onderwijs voor bewegingsonderwijs en incidentele kosten.

LOCATIES EN BESTUREN

- Primair onderwijs (69 scholen): Consent, SKOE/VCO, Hannah, SIMON, Athena en ESV
- Speciaal onderwijs (8 scholen): Attendiz en Kentalis
- Voortgezet onderwijs (17 scholen): Het Stedelijk Lyceum, Carmel en Greijdanus

ROL VAN DE GEMEENTERAAD

- Vaststellen verordening Onderwijshuisvesting.
- Budgetrecht.
- Toekomst: vaststellen IHP, nu nog geen wetgeving.

JAARLIJKSE PROGRAMMA EN OVERZICHT (WETGEVING)

De gemeente maakt jaarlijks geld over naar de schoolbesturen op basis van de wettelijk verplichte procedure "Programma en Overzicht":

- Aanvragen van de schoolbesturen moeten voor 1 februari ingediend worden voor bekostiging in het jaar erop.
- De gemeente toetst de aanvragen aan de wetgeving en verordening en laat deze zo nodig technisch beoordelen.
- Rond de zomer vindt er zogenaamd Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) plaats tussen de gemeente en schoolbestuurders in aanwezigheid van de wethouder.
- Voor 31 december stelt het College het Programma en Overzicht vast.

De Raad wordt per brief geïnformeerd over het Programma en Overzicht geïnformeerd. De kaders voor de uitgaven zijn vastgelegd in de verordening en het budget wordt verleend met de gemeentebegroting.

VERORDENING VOORZIENINGEN HUISVESTING ONDERWIJS ENSCHDE

- Vastgesteld raadsvergadering 25 januari 2016 (Corsa 1500122815).
- Verordening beschrijft onder andere:
 - * soorten voorzieningen
 - * procedure Programma en Overzicht
 - * toekenning m² en €
 - * mogelijkheden verhuur/medegebruik/vorderen
- Vier aanvullende gemeentelijke beleidsregels om zaken te regelen die niet in de verordening staan:
 - * aanvragen vergoeding niet verzekerde schades
 - * bekostiging van gymzalen gevestigd in scholen voor basis onderwijs en speciaal onderwijs
 - * wijze van uitbetaling voorzieningen programma onderwijshuisvesting
 - * bekostiging brandmeld- en inbraakalarminstallaties
- Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuwe verordening die inspeelt op de nieuwe wetgeving.

HET INTEGRAAL HUISVESTINGSPLAN (IHP)

Het IHP is nog geen wettelijk instrument. Wetgeving is echter al sinds 2018 in de maak omdat landelijk werd gezien dat de samenwerking tussen gemeenten en schoolbesturen verbeterd kan worden. Nu is er vaak discussie omdat beiden een eigen geldstroom hebben en andere gebouwelijke verantwoordelijkheden; de gemeente is verantwoordelijk voor nieuwbouw en schoolbesturen voor het onderhoud en aanpassing van hun schoolgebouwen. Renovatie is geen voorziening in de verordening. De gemeente en schoolbesturen moeten dus altijd met elkaar in overleg over het moment van nieuwbouw dan wel renovatie. Vooruitlopend op de wetgeving is er in Enschede al een IHP opgesteld voor de periode 2021-2055. Deze is in juni 2020 ter informatie aan de Raad aangeboden (raadsbrief Corsa 2000036745).

ROL VAN HET COLLEGE

- Vaststellen Programma en Overzicht (incl. IHP-projecten).
- Uitvoeringsafspraken (vastgelegd in het IHP) met schoolbesturen.

WETSVORSTEL VOOR WETTELIJKE VERANKERING IHP

Het wetsvoorstel 'Planmatige en doelmatige aanpak onderwijshuisvesting' (Kamerstuk 36692) is momenteel in behandeling in de Tweede Kamer. Het doel van dit voorstel de samenwerking tussen gemeenten en schoolbesturen te verbeteren bij de bouw en het onderhoud van schoolgebouwen. De verwachting is dat de wet op 1 januari 2026 in werking treedt.

Al sinds 2016 wordt op aandringen van de VNG, PO-Raad en VO-raad gewerkt aan nieuwe wetgeving. Gezien de complexiteit en de benodigde aanpassingen in de Wet op het primair onderwijs, Wet op de expertisecentra, de Wet voortgezet onderwijs en de VNG-modelverordening wordt er al jaren aan gewerkt. De wijzigingen komen samengevat op het volgende neer (www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/36692_wet_planmatige_aanpak):

- verkrijgen van een strategische langetermijnplanning en voorkomen ad hoc beslissingen
- betere samenwerking tussen gemeenten, schoolbesturen en andere betrokken partijen
- aandacht voor verduurzaming van schoolgebouwen.
- betere afstemming op onderwijskundige concepten
- opname van renovatie als wettelijke voorziening

Wet planmatige aanpak onderwijshuisvesting

Met dit wetsvoorstel wordt het stelsel van onderwijshuisvesting geoptimaliseerd waardoor gemeenten worden verplicht om een integraal huisvestingsplan (IHP) vast te stellen en schoolbesturen worden verplicht een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) vast te stellen. Daarnaast wordt het begrip renovatie toegevoegd aan de voorzieningen in de huisvesting waar de gemeenten voor verantwoordelijk zijn en wordt in het primair onderwijs, in lijn met het voortgezet onderwijs, mogelijk gemaakt om exploitatieoverschotten te investeren in huisvesting.

Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2024–2025

36 692

Wijziging van diverse onderwijswetten voor een meer planmatige en doelmatige aanpak van de onderwijshuisvesting in het primair en het voortgezet onderwijs (Wet planmatige aanpak onderwijshuisvesting)

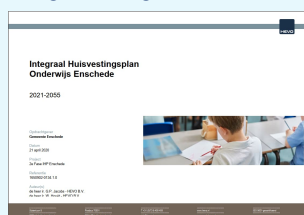
HET IHP 2021-2055

Het huidige IHP is vastgesteld in 2020 en geldt voor de periode 2021-2055. De Raad is hier met de brief van 2 juni 2020 over geïnformeerd (Corsa 2000036745). Het IHP is besproken in de stedelijke commissie van 31 augustus 2020. Het IHP wordt vijfjaarlijks herijkt zodat deze actueel blijft en inspeelt op recente ontwikkelingen en nieuwe inzichten en visies van schoolbesturen. De herijkte versie 2026-2055 is net gereed en zal in oktober naar de raad worden gebracht.

Met de vaststelling van het IHP is de benodigde kredietruimte voor de periode 2021-2025 benoemd: € 55 miljoen. Voor de periode vanaf 2026 zal opnieuw kredietruimte worden aangevraagd.

Het IHP:

- geeft de leerlingenaantallen en prognoses weer
- de inhoudelijke ambities m.b.t. wijkfuncties, integrale kindcentra, passend onderwijs etc.
- de gebouwelijke ambities m.b.t. duurzaamheid, flexibiliteit, binnenklimaat, etc.
- beschrijft de samenwerking tussen gemeente en de schoolbesturen
- bevat de nieuwbouwplanning, benodigde m² en investeringsbedragen

ZOMERNOTA 2025: EXTRA GELD VOOR SCHOLEN

In de Zomernota is voorgesteld de afschrijvingstermijnen van schoolgebouwen te verlengen van 40 naar 50 jaar. Hierdoor zijn er de komende jaren minder afschrijvingslasten en ontstaat er financiële ruimte.

Per saldo komt er € 1,2 miljoen beschikbaar. Hiervan heeft het College voorgesteld € 800.000 in te zetten voor het terugdringen van het financiële tekort van de gemeente Enschede en € 400.000 voor het uitvoeren van de IHP-projecten.

Met dit geld worden kansen gezien om de gewenste gebouwelijke ambities qua binnenklimaat en CO2 te behalen en om de bouwprojecten te combineren met andere stedelijke opgaven op bijvoorbeeld het gebied van groen, parkeren of wijkvoorzieningen.

ONDERWIJSBELEID

De gemeente heeft op vele inhoudelijke terreinen afstemming met de schoolbesturen: de lokale educatie agenda, onderwijsachterstandenbeleid, cultuur, armoedebelief, sportactivering, leerplicht, jeugdzorg, passend onderwijs, etc.

Het IHP is vanuit de gemeente dan ook opgesteld door zowel de afdeling Onderwijshuisvesting (fysieke kant) als de afdeling Onderwijsbeleid (inhoudelijke kant).

WAT KUNT U ALS RAAD VERWACHTEN?

Eind september gaat het bestuursvoorstel voor vaststelling van het IHP 2026-2055 op route. Op basis van de huidige planning worden de stukken op de volgende momenten in de raad behandeld:

- Maandag 6 oktober Commissie EMO Besluitvormend
- Maandag 27 oktober Gemeenteraad